

ПРЕСКЛИПИНГ

26 февруари 2021 г., петък

www.bnt.bg, 25.02.2021г.

<https://bntnews.bg/news/borisov-proizvoditelite-na-vaksini-striktno-da-spazvat-dogovorite-za-dostavki-1097547news.html>

Борисов: Производителите на ваксини стриктно да спазват договорите за доставки

„Производителите на ваксини трябва стриктно да спазват договорите за доставки. С колегите от Европейския съвет сме единодушни, че трябва да сме максимално твърди и да изискаме от компаниите полагащите ни се количества в срок". Това заяви министър-председателят Бойко Борисов в края на първия ден от видеоконференцията на членовете на Европейския съвет.

„Ние, държавите членки, стриктно сме спазвали договорите, стриктно сме дали пари, за да направят съответните проучвания и да създадат ваксината", категоричен бе Борисов и добави, че усилията за увеличаване на производствения капацитет трябва да продължат. Министър-председателят приветства също така идеята да бъдат осигурени бързи коридори за защитените от COVID-19 граждани като в същото време се запазят личните им данни. А хората, които не са се ваксинирали, да не бъдат ограничавани да пътуват.

Премиерът Борисов изрази позитивно мнение по отношение на създаването на европейски портал, чрез който да се координира информацията, а това от своя страна ще даде възможност гражданите да се върнат по-бързо към нормалния живот и пътуванията.

„Разбира се, това може да влезе в действие само, когато всички желаещи европейски граждани са получили ваксина. Така, че с обединени усилия всички държави членки в момента полагат огромни усилия да се измъкнем от пандемията", подчерта българският министър-председател.

Премиерът Борисов добави, че общият европейски подход в битката с COVID-19 към момента дава изключително добри резултати, а ваксиниране е най-доброто, което е направил, Европейският съюз. „Не си представям, ако всяка държава членка трябваше самостоятелно да договаря и доставя ваксини, как щяхме да се справим, особено в конкуренцията на държави като САЩ, Бразилия, Израел, Великобритания", добави Борисов. Министър-председателят изтъкна, че трябва да има солидарност и да бъдат подпомогнати и други страни като тези от Балканите и от Африка, но по най-бързия начин първо трябва да се ваксинира европейското население.

Премиерът Борисов изтъкна, че на фона на локдаун и ограниченията в другите държави, там броят на заразените продължава да бъде висок. Докато в България мерките са либерални и същевременно ефективни.

„С дисциплина, дистанция, толерантност ще се върнем към нормалността. Ние продължаваме да облекчаваме мерки вследствие на това, че нашите показатели са доста по-добри от всички държави, които са с пълен локдаун", отбеляза премиерът Борисов и добави: „Вярвам в интелигентността на българина, в неговата възможност сам да преценява, оставяме свободата на решение на всеки един човек".

www.bnt.bg, 25.02.2021г.

<https://bntnews.bg/news/liderite-na-es-obsazhdad-dostavkite-na-vaksini-i-hoda-na-imunizaciyata-1097513news.html>

Лидерите на ЕС обсъждат доставките на ваксини и хода на имунизацията

Десислава Апостолова

Лидерите на държавите от Европейския съюз заседават видео конферентно в момента. Теми на срещата са справянето с пандемията, доставките на ваксини и ходът на имунизацията. Очаква се те да разговарят и за сертификатите за ваксиниране, за въвеждането, на които настояват все повече държави в ЕС. Междувременно в Европейския парламент започна изслушването на шефовете на големите фармацевтични компании - производители на ваксини.

Критиките на евродепутатите бяха насочени най-вече срещу изпълнителният директор на "Астра Зенека" Паскал Сурио . Евродепутати от различни партии и различни държави се обърнаха много остро към него.

Паскал Сурио така и не можа да даде много състоятелен отговор защо се бавят доставките в Европа, а не се бавят доставките във Великобритания например. Неговото обяснение беше с технологични проблеми, свързани със самото производство на ваксините. Той обясни колко е труден процесът на производство, колко е трудно да бъдат обучавани кадри, които да произвеждат тези ваксини. Той подчерта също така, че британското правителство още в началото на миналата година се е договорило с Оксфорд за ваксината, която те заедно произведоха, така че доставките за Великобритания са били гарантирани много рано.

Изпълнителният директор на "Астра Зенека" Паскал Сурио обеща да работят 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата, за да ускорят доставките за европейските държави.

“Както и вие, и аз, разбира се, съм разочарован, че веригата за доставки предназначена за ЕС не може да гарантира очакваните количества и това се отразява на количествата за държавите. Искам да ви уверя, че правим всичко по силите си да доставим 40 милиона дози за ЕС за първото

тримесечие на годината, което ще позволи ваксинирането на 10 процента от европейското население”, каза изпълнителен директор на "Астра Зенека" Паскал Сурио. Българският премиер Бойко Борисов ще засегне темата с доставките на ваксините, той ще отбележи също така, че здравната ни система е мобилизирана, това се казва в прессъобщение от Министерски съвет и че България действа предпазливо в отслабването на мерките. Друга сериозна тема ще бъдат сертификатите и днес преди тази среща австрийският канцлер Себастиан Курц настоя за въвеждането на единни европейски сертификати за ваксиниране, както той ги нарече "зелени паспорти". На миналата среща през януари европейските лидери не можаха да постигнат съгласие по тази тема.

Председателят на ЕП Давид Сасоли поиска повече правомощия за ЕС за справяне с бъдещи здравни кризи.

"На ЕС трябва да бъдат делегирани повече права, за имаме истинска обща политика в областта на общественото здраве. Как иначе ще можеш да се защитим от следваща пандемия или криза? Трябва да сме сигурни, че ЕС има правомощията да действа. Сега е времето да направим това. Ако това означава промяна в договорите на ЕС, това не би трябвало да е табу", каза председателят на ЕП Давид Сасоли.

www.btv.bg, 25.02.2021г.

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/market-links-za-vaksinacijata-spored-goljam-procent-ot-horata-pravitelstvoto-se-provalja.html>

„Маркет линк“ за ваксинацията: Според голям процент от хората правителството се проваля

Скептицизмът към имунизацията расте – колебаещите се стават още по-предпазливи

Скептицизмът към ваксините нараства в последните два месеца. Това сочи новото съвместно проучване на bTV и „Маркет линкс“. 59 процента от анкетиранияте отказват ваксина, дори да е безплатна и препоръчителна за тях. Съгласни на ваксина са 39 процента.

2% вече са се ваксинирали.

„Очевидна е нуждата от внимателно структурирана разяснителна кампания, която особено внимателно отчита страховете, разпространени в обществото ни“, коментират социолозите. Те посочват, че „колебаещите се стават още по-предпазливи“.

Резултатите от ваксинационната кампания са определящи за цялостното възприятие и оценка на гражданите за управлението на COVID кризата.

Според 45 на сто правителството се проваля с ваксинацията, а според 35 на сто се справя. Останалите анкетирани се колебаят.

Паспорт на изследването: Проучване, финансирано и реализирано съвместно от bTV и Маркет ЛИНКС, проведено сред 1019 лица над 18 г. в страната в периода 17 – 24 февруари 2021-ва година по методите на пряко-лично интервю и онлайн анкета.

www.nova.bg, 25.02.2021г.

<https://nova.bg/news/view/2021/02/25/317097/забавени-доставки-на-ваксини-спряха-зелените-коридори-обзор/>

Забавени доставки на ваксини спряха „зелените коридори“ (ОБЗОР)

Вече 19 области са в червената зона, а жертвите на COVID-19 у нас надхвърлиха 10 000

Кризата за ваксини обхвана почти цяла България. В много от пунктовете препаратите свършиха и това доведе до затваряне на така наречените „зелени коридори“.

Властите у нас обвиняват за недостига фармацевтичните компании. А здравният министър втвърди тона към AstraZeneca, която не е изпълнила плана за доставки в България.

Темата с имунизацията обсъждат и евролидерите, които провеждат Европейски съвет онлайн.

На този фон у нас само за ден бяха ваксинирани над 20 000 души.

Въпреки това вече 19 области са в червената зона, а жертвите на COVID-19 в България от началото на пандемията надхвърлиха 10 000.

Тройно по-малко ваксини ще получи България със следващата доставка от AstraZeneca - тоест около 50 хиляди дози.

„Ваксини няма, защото фирмите не си изпълняват уговорките“, заяви здравният министър проф. Костадин Ангелов.

Остра беше и реакцията на премиера.

„Когато давахме милионите, ги давахме точно, по разписание, на минутата. А сега, когато трябва най-големите компании да си спазват договорите, се мотаят и поставят в риск ваксинационните ни планове. Ако трябва има и съд, да ни се върнат парите, затова което сме инвестирали“, заяви Борисов.

От AstraZeneca заявяват, че полагат неуморни усилия да се справят с предизвикателствата, които възникват в хода на производството на ваксината. И че следващата доставка за България ще пристигне с два дни по-рано.

„Нямаме нужда от вашата вежливост и учтивост, имаме нужда от ваксини. Ако във вашия корпоративен свят това е допустимо, на полето на медицината е черно-бяло. Хората са или болни, или здрави, нямаме нужда от учтивости”, заяви проф. Ангелов. Заради проблема с доставките страната ни има план Б за осигуряване на допълнителни количества ваксини.

„Провели сме разговори за осигуряване на 1 млн. дози от Pfizer, увеличили сме и доставките на Moderna”, каза проф. Ангелов.

Междувременно се затвърждава тенденцията за ръст на новозаразените на 14-ет дневна база.

„Поне засега смъртността не следва този ход, намираме се в плато”, обясни доц. Кунчев Кунчев.

„Наблюдава се изчерпване на леглата във ВМА, „Пирогов”, Окръжна болница. Но има достатъчно легла в другите болници”, заяви председателят на Националния оперативен щаб Венцислав Мутафчийски.

Здравният министър отново напомни, че при влошаване на показателите, мерките отново ще бъдат затегнати. Според сметки му обещаните за февруари дози ще се с около 300 000 по-малко. Цифрата, посочена от професор Ангелов, обаче се различава от планираните количества, обявени на сайта на здравното министерство. Според тях недостигащите ваксини са около 90 000.

А заради недостига на ваксини спряха „зелените коридори”. През целия ден различни пунктове в страната бяха затворени, а хората, отишли за ваксина, си тръгнаха без да я получат.

Почти всички пунктове в София бяха затворени днес. В момента все още работи този в „Пирогов”. Има отворени и в различни части на страната, но от там сигнализират, че наличните дози също свършват. А много хора днес научиха новината пред пунктовете, откъдето бяха върнати, без информация кога все пак ще успеят да се ваксинират.

Общо през „зелените коридори” са преминали 15 168 души. Уточнението от пунктовете е, че ваксинацията продължава за онези, които чакат втора доза, както и това по отделните фази.

Рано тази сутрин първи от ВМА обявиха, че затварят пункта за ваксиниране поради изчерпване на наличните дози с ваксини. Веднага след това, същото съобщиха и от „Света Анна” и други болници в столицата.

Междувременно пред пунктовете се събраха хора. Вместо информация, кандидатите за ваксина се сблъскаха само със заключени врати. Така десетки си тръгнаха въпреки желанието си да се ваксинират.

В София, отворени за ваксиниране останаха пунктовете в „Пирогов”. Точно в 13:00 часа, когато отварят „зелените коридори”, там се оказа, че няма нито един желаещ.

В денонощния пункт в Пловдив днес получиха 100 дози, затова продължиха да ваксинират, а пред кабинета се заформи опашка.

Във Варна днес също ваксинират, но с уговорка, че може да се наложи да затворят пункта до дни.

От болниците, които затвориха пунктовете пък обявиха, че са в готовност да отворят в мига, в който им доставят ваксини. Кога ще е това обаче, не са сигурни и здравните власти.

Репортери: Марина Малашева, Даниела Пехливанова

www.bgonair.bg, 25.02.2021г.

<https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/218871-tryabva-li-pulmolozite-da-badat-priravneni-kam-lekarite-na-parva-liniya>

Трябва ли пулмолозите да бъдат приравнени към лекарите на първа линия?

Те са изпратили писмо до здравния министър Костадин Ангелов

Пулмолозите изразиха огорчението си, че не са признати като лекари на първа линия в борбата с Ковид-19 и съответно не получават допълнителните 1000 лева.

Затова от Българското дружество по белодробни болести вече са изпратили писмо до здравния министър, с искане трудът им да бъде приравнен към този на другите лекари.

От началото на пандемията 70 пулмолози в доболничната помощ не са признати като работещи на първа линия. Въпреки че наравно с останалите медици полагат грижи за пациентите с коронавирус, трудът им не се зачита като рисков.

"Явно това е пропуск на Министерството", заяви председателят на Българското дружество по белодробни болести и ръководител на Клиниката по пулмология в УМБАЛ "Св. Георги" в Пловдив - доц. Владимир Ходжев.

Той посочи че колегите му изпитват огорчение, че приносът им в борбата с коронавируса не е признат. По думите му голяма част от пациентите, получили усложнения от вируса, първо се срещат с пулмолог, за да получат адекватно лечение.

Той припомни, че заради кадрова криза специалистите по белодробни болести у нас са на изчезване.

Ако искането им да бъдат вписани в листата на медиците на първа линия не бъде изпълнено от здравното министерство, доц. Ходжев не изключи пулмолозите да откажат работа в знак на протест.

www.bnr.bg, 25.02.2021г.

<https://bnr.bg/plovdiv/post/101427948/imunizacionnite-pasporti-moje-da-sazdadat-uslovia-za-diskriminacia>

Имунизационните паспорти - опасност от дискриминация

България ще подкрепи въвеждането на "Ваксинационен паспорт" или "Зелени коридори" за тези жители на ЕС, които вече са ваксинирани или са преболедували КОВИД-19.

Това заяви премиерът Бойко Борисов, уточнявайки, че тази тема ще дискутират довечера на срещата си лидерите на държавите – членки на Съюза.

Как изглежда тази идея?

Първо, трябва да се знае, че има разлика между ваксинационен паспорт и имунизационен паспорт или сертификат, подчертава адвокатът по медицинско право Мария Шаркова.

Първият документ само удостоверява фактът че приносителят му е ваксиниран, докато при имунизационния сертификат се вземат предвид и други фактори. Например – дали човекът е преболедувал заразата и дали има антитела, които го предпазват от последващо заразяване.

Становището на редица учени и изследователи в тази област е, че въвеждането на „имунизационни сертификати“, а не на „ваксинационни“, не е желатено от етична страна по ред причини. Изразява се безпокойство, че е възможно да се стигне до абсурдната ситуация хората да се заразяват умишлено, само за да придобият такива антитела и да се ползват с някои привилегии, които евентуални биха били въведени. При ваксинационния паспорт не стоят така нещата, смята адвокат Мария Шаркова.

Създават ли се условия за неравенство и дискриминация?

Всяка държава има различни по тежест рестрикции, макар в момента в България те са доста по-либерални. Те обаче се прилагат спрямо всички граждани. Същевременно, вече има доста данни, че ваксинираните с някои ваксини са безопасни за околните или пък самите те са предпазени от тежко прекарване на заболяването. Именно тук е хипотезата за възможно неравенство – докато не са предвидени възможности спрямо групата на ваксинираните да се прилагат по-малко интензивни ограничителни мерки, а не а общо основание с останалите застрашени. Ето тук излиза въпросът – не са ли те в случая дискриминираните от тази ситуация?

От тази гледна точка е добре да се вземе адекватно политическо решение, да се премислят повече възможности за ваксинираните хора за неприлагането на рестриктивните мерки със същата тежест като на другите, обяснява експертът по медицинско право.

Разбира се и тук има доста условности, защото не всички неваксинирани непременно не са пожелали да го сторят. Сред тях вероятно има хора, чието здравословно състояние не им го позволява. Или пък, ако се стигне дотам, че ваксинирането да бъде условие за приемане на работа. Тогава действително може да се говори за дискриминация, вече е обратен знак – към неваксинираните хора.

На какво ниво ще се въведат евентуалните ваксинационни паспорти?

Ако са единни, общеевропейски, добре, но ако всяка страна си въведе собствени критерии, тогава не е, коментира адвокат Мария Шаркова.

А как стои въпросът с продължителността на имунитета, тъй като все още нямаме такива данни? Колко пъти ще се налага реимунизация и докога ще трае това?

Това са сложни въпроси в сферата на учените, които все още продължават да търсят отговорите им.

www.mediapool.bg, 25.02.2021 г.

<https://www.mediapool.bg/es-e-razdelen-za-vaksinatsionnite-pasporti-news318694.html>

ЕС е разделен за ваксинационните паспорти

Европейският съюз е разделен по въпроса за ваксинационните паспорти и затварянето на границите заради пандемията от новия коронавирус, съобщи ДПА по повод първия ден от видеоконферентното заседание на лидерите на страните членки, който е посветен на борбата със заразата.

Европейският съвет не успя да постигне днес единодушие за ползата от удостоверенията за ваксинираните. Ще продължим търсенето на подход и ще обсъдим отново този въпрос, се посочва в изявление на участниците в днешното онлайн заседание.

Държави като Франция и Германия не искат ваксинирането срещу КОВИД-19 да осигурява повече права при пътуване. В другия лагер са няколко държави, като зависимите от туризма Гърция и Кипър, които горят от нетърпение да започнат да приемат чуждестранни посетители, като предложат привилегирован достъп на имунизирани, предава ДПА.

Кипър вече сключи съответно споразумение с Израел - световния лидер във ваксинационната кампания. То предвижда ваксинираните израелци да могат да дойдат на почивка на острова от 1 април.

Ако ЕС не може да договори на общностно равнище ползи за ваксинираните или придобилите имунитет европейци, то Австрия и други страни ще предприемат самосиндикални мерки в тази насока, предупреди австрийският канцлер Себастиан Курц.

В навечерието на видеоконферентната среща австрийските медии съобщиха за намерението на Курц да предложи европейски "зелен паспорт", който да представлява дигитално доказателство за направена ваксина, тест или за прекаран коронавирус. Подобно на модела в Израел ще е възможно свободното движение на хората с направена ваксина. Притежателите на "зелен паспорт" ще могат да пътуват свободно, служебно или на почивка, ще могат да ходят на ресторант, да посещават културни събития. Имунизационният паспорт ще е един вид билет за връщане към нормалния живот, заявява канцлерът.

Курц се нарежда до правителствените ръководители на Гърция, Португалия и Испания, които поставят изискване за европейски документ за имунизация, коментира електронното издание на вестник "Курир" и напомня, че още през януари в Брюксел са приети указания как да изглежда технически подобен документ - дигитален или на хартия.

Експерти в Естония разработват заедно със Световната здравна организация план, който трябва да е готов до края на май. Швеция и Дания вече планират въвеждане на дигитален имунизационен паспорт до лятото.

България, която е последна по имунизация срещу Covid-19 в ЕС, ще подкрепи въвеждането на ваксинационен паспорт или "зелени електронни коридори" за тези, които са ваксинирани или са преболели Covid-19, заяви премиерът Бойко Борисов в Панагюрище в четвъртък преди срещата на евролидерите.

Науката обаче все още не се е произнесла категорично дали ваксинираните могат да заразяват други хора. Освен това, предвид недостига на ваксини, има безпокойства, че привилегиите за имунизирани хора няма да са справедливи, отбелязва ДПА.

Едва малко над 6 процента от гражданите на ЕС са получили до момента поне една от необходимите две дози ваксина.

Не се очаква европейските лидери да вземат решение по въпроса. Разговорите сега са съсредоточени върху взаимното признаване на сертификатите за ваксинация и тестване, като мнозина искат обща рамка, казаха европейски дипломатически източници.

Преди няколко седмици 27-те се споразумяха с единодушие пътуванията в блока без основателна причина да бъдат ограничени. Очаква се те да продължат да се придържат към тази позиция.

В изявлението за днешното онлайн заседание се посочва, че засега ограниченията за пътуване през граница в ЕС за развлечение трябва да останат в сила.

По-рано тази седмица Европейската комисия разкритикува Германия, Белгия, Унгария, Дания, Швеция и Финландия, че са затворили границите си с други държави от Шенгенското пространство за свободно движение.

Ускоряване на европейската ваксинационна програма

Европейският съвет настоява производителите на ваксини да осигурят предсказуемост за доставките и да ги извършват по графика, залегал в сключените договори.

Необходимо е да се ускори одобрението, производството и разпространението на ваксините. Трябва да се повиши скоростта на имунизационната кампания, допълват участниците в днешното заседание.

Два месеца след началото на кампанията си за ваксиниране Европейският съюз среща трудности с ускоряването ѝ. Лидерите на ЕС се опитват да дадат нов импулс на процеса, на фона на опасенията си, че новите щамове на вируса могат да се разпространят по-бързо, отколкото Европа е в състояние да реагира.

В същото време Европейската комисия упражнява натиск върху фармацевтични компании да изпълняват договорните си задължения. Европейските лидери опитват да ускорят и процеса по даване на одобрение на ваксини.

В 27-те страни на ЕС са регистрирани над 21 милиона случая на заразяване с коронавирус и около 515 хиляди смъртни случая, става ясно от данни на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията.

"Епидемиологичната ситуация продължава да е сериозна и новите щамове създават нови предизвикателства. По тази причина трябва да запазим строгите ограничения, като в същото време се опитаме да ускорим ваксинационната програма", заявяват лидерите, става ясно от текста на изявление, до което Асошиейтед прес си осигури предварителен достъп.

"Трябва да ускорим одобряването, производството и доставянето на ваксини, а също така и поставянето на ваксини. Трябва да увеличим възможностите за проследяване и регистриране на случаи на заразяване, за да идентифицираме щамовете възможно най-рано и да контролираме тяхното разпространение", се казва в изявлението.

Фокусът на дебата на лидерите на ЕС е както върху ускоряването на процеса по одобряване на ваксините, така и върху ускоряването на темповете на производство на ваксините чрез нови производствени мощности и отстраняване на проблемите с доставките.

Заместник-председателят на Европейската комисия Марош Шефчович заяви, че единият от начините е да "се постигне съгласие за законодателство, което да направи възможно извънредното одобрение на ваксини на европейско ниво. Понастоящем това е възможно само на национално ниво".

Борисов: Производителите на ваксини трябва стриктно да спазват договорите

"Производителите на ваксини трябва стриктно да спазват договорите за доставки. С колегите от Европейския съвет сме единодушни, че трябва да сме максимално твърди и да изискаме от компаниите полагащите ни се количества в срок". Това е заявил министър-председателят Бойко Борисов в края на първия ден от видеоконференцията на членовете на Европейския съвет, съобщиha от правителствената пресслужба.

"Ние, държавите членки, стриктно сме спазвали договорите, стриктно сме дали пари, за да направят съответните проучвания и да създадат ваксината", категоричен е бил Борисов и е добавил, че усилията за увеличаване на производствения капацитет трябва да продължат.

Министър-председателят е приветствал също така идеята да бъдат осигурени бързи коридори за защитените от COVID-19 граждани като в същото време се запазят личните им данни. А хората, които не са се ваксинирали, да не бъдат ограничавани да пътуват.

Премиерът Борисов е изразил позитивно мнение по отношение на създаването на европейски портал, чрез който да се координира информацията, а това, от своя страна, ще даде възможност гражданите да се върнат по-бързо към нормалния живот и пътуванията. "Разбира се, това може да влезе в действие само, когато всички желаещи европейски граждани са получили ваксина. Така че, с обединени усилия всички държави членки в момента полагат огромни усилия да се измъкнем от пандемията", е подчертал българският министър-председател.

Премиерът Борисов е добавил, че общият европейски подход в битката с COVID-19 към момента дава изключително добри резултати, а ваксиниране е най-доброто, което е направил Европейският съюз. "Не си представям, ако всяка държава членка трябваше самостоятелно да договаря и доставя ваксини, как щяхме да се справим, особено в конкуренцията на държави като САЩ, Бразилия, Израел, Великобритания", е добавил Борисов. Министър-председателят е изтъкнал, че трябва да има солидарност и да бъдат подпомогнати и други страни, като тези от Балканите и от Африка, но по най-бързия начин първо трябва да се ваксинира европейското население.

Премиерът Борисов е изтъкнал, че на фона на локдауна и ограниченията в другите държави, там броят на заразените продължава да бъде висок. Докато в България мерките са либерални и същевременно ефективни.

"С дисциплина, дистанция, толерантност ще се върнем към нормалността. Ние продължаваме да облекчаваме мерки вследствие на това, че нашите показатели са доста по-добри от всички държави, които са с пълен локдаун", е отбелязал премиерът Борисов и е добавил: "Вярвам в интелигентността на българина, в неговата възможност сам да преценява, оставяме свободата на решение на всеки един човек".

www.bnr.bg, 25.02.2021г.

<https://bnr.bg/horizont/post/101428021/transportnata-komisia-v-ns-prie-reglamentanti-za-deinostta-na-lineikite>

Транспортната комисия в НС прие регламенти за дейността на линейките

Депутатите от транспортната комисия приеха на второ четене промените в Закона за автомобилните превози, с които се въвежда регулация на дейността на линейките извън обхвата на спешната медицинска помощ.

Промените предвиждат изисквания за оборудването на линейките, екипите, начинът на извършване на превоза, предпътния контрол и административно-наказателната отговорност. Въвеждат се и редица други изисквания като диспечерски пункт, експлоатационен център, задължителни застраховки. Предвижда се още контролът на техническото състояние на автомобилите да се извършва от ДАИ, а качеството на медицинското оборудване - от РЗИ. Целта на измененията в закона е всички линейки да попаднат в специален регистър, за да има ефективен контрол на пътя.

Росен Иванов от групата на "Обединените патриоти", вносител на законопроекта заяви: "Да подлежи на един регистрационен режим не толкова тежък, колкото е за нормалните линейки, но да се знае кой къде отива и от техните центрове вече да имат комуникация с медицинските центрове и болниците, за да могат да поемат тези пациенти, които ще превозват".

Промените в закона бяха приети в отсъствието на групата на БСП, които напуснаха заседанието на Транспортната комисия с аргумента:

"Този закон в зародиш е лобистки", каза Георги Свиленки от левицата.

www.dnes.bg, 25.02.2021 г.

<https://www.dnes.bg/business/2021/02/25/takeda-poluchi-s-priznanie-cher-na-perla-na-eurordis-za-2021-g-za-angajiranost-kym-pacientskata-obshtnost.481299>

Такеда получи с признание "Черна перла" на EURORDIS за 2021 г. за ангажираност към пациентската общност

Биофармацевтичната компания има над 80 години опит при редките заболявания

"Такеда" е тазгодишният носител на наградата за ангажираност към пациентите на Европейския алианс на пациенти с редки болести (EURORDIS). Това е признание за постоянния ангажимент на биофармацевтичната компания да поддържа градивно сътрудничество с общността на пациентите с редки заболявания.

Наградите "Черна перла" се връчват за достижения и изключителна работа в тази област. Церемонията се провежда през февруари всяка година и чества Световния ден на редките болести. Джайлс Платфорд, президент на Такеда за Европа и Канада, получи наградата

от името на "Такеда" на виртуална церемония по награждаването, която се проведе на 24 февруари 2021 г.

Джайлс Платфорд коментира този успех така: "Такеда" с гордост счита пациентите за свой основен приоритет и това става ясно от множеството широкообхватни инициативи на компанията по целия свят, за които е признатие наградата на EURORDIS. "Такеда" е компания, която живее и диша с убеждението, че пациентът е винаги в центъра. Да работим рамо до рамо с хората с редки заболявания и техните семейства, за да открием и разработим заедно решения за предизвикателствата, пред които те се изправят всеки ден. Това винаги ни смирява и вдъхновява."

През своя над 80-годишен опит в областта на редките заболявания "Такеда" последователно демонстрира готовност да търси и намира иновативни решения и отговори за изключително важни проблеми, засягащи пациентите с редки заболявания. "Такеда" е компания, която е поела ангажимента да промени цялостната картина на диагностицирането, грижите и лечението на тези пациенти. Затова ангажираността на "Такеда" към пациентите се стреми да обхване целия път, който изминава пациентът с рядко заболяване - от поставянето на диагнозата до достъпа до лечение.

"Тази награда е признатие за готовността на "Такеда" да насърчава сътрудничество, фокусирано върху пациента, да подобрява живота на хората с редки и сложни заболявания чрез новаторски партньорства с множество заинтересовани страни. Тя е признатие също и за партньорството с пациентската общност за насърчаване на информираността относно редките заболявания и за постоянната подкрепа на ключови събития и програми с цел да се помогне гласът на пациентите с редки заболявания да се чуе по-добре сред останалите, прескачайки граници". Това заяви Владимир Томов, председател на Националния алианс на хората с редки болести и представител на EURORDIS в България, във връзка с връчването на наградата.

Повече за Takeda Pharmaceutical Company Limited

Takeda Pharmaceutical Company Limited е глобална иновативна биофармацевтична компания, оперираща в над 80 държави и фокусирана върху претворяването на научните достижения във високо иновативни лекарства. "Такеда" фокусира своята дейност в четири терапевтични сфери: онкология, редки болести, неврология и гастроентерология. Инвестира усилия и средства в плазмени терапии и ваксини, разработва високо иновативни медикаменти, които променят живота на хората към по-добро.

"Такеда" е поела ангажимента да предоставя възможност за по-добър достъп до лечение за редките болести и по-бързо диагностициране на хората, които страдат от тях, за да се осигури равнопоставеност на всяка звезда от съзвездие "Редки звезди". Компанията е част от Международната комисия за прекратяване на одисеята за диагностициране на децата с редки заболявания - мултидисциплинарна група от експерти, които работят за ускоряване на поставянето на диагноза (<https://www.globalrarediseasecommission.com/Members>)

По публикацията работи: Мартин Иванов

КАПИТАЛ

26.02-04.03.2021 г., с.46-47

Царете на корона кризата

Фармацевтичният пазар расте с 11% през 2020 г., най-силно скачат покупките на болниците.

Най-големите десет фармакомпании остават същите, като ръстът е от онкология и заради COVID.

Броят на аптеките е около 3000, веригите растат, множат се онлайн продажбите.

Десислава Николова

На фона на търсенето на маски и дезинфектанти през цялата минала година вероятно изглежда, че тя е била златна за фармацевтичния сектор като цяло. Е, бестселърите не са в основата на бизнеса, но ръст на пазара, логично, има. И за първи път от 2016 г. той отново е двуцифрен в стойност -11 %, като общите продажби на лекарства и продукти без рецепта достигат 2.286 млрд. евро (4.48 млрд. лв.) по данни на световната маркетингова и изследователска компания IQVIA.

Двигател на ръста са не толкова продажбите в аптеките, а покупките на лекарства в болниците, които нарастват с 23 % през миналата година и вече са 479 млн. евро. Оборотите от лекарства в аптеките се увеличават с далеч по-скромните 7%, но пък през тях се извършват две трети от продажбите на лекарства в България на стойност 1.48 млрд. евро. По традиция двуцифрено увеличение имат аптеките при хранителните добавки, където продажбите са нараснали с 14% в стойност и достигат 326 млн. евро.

И докато бум сред лекарствата с рецепта в аптеките има при новите антикоагуланти (противосъсирващи кръвта лекарства), които се изписват като съпътстваща терапия на пациенти с COVID-19, и увеличението при тях е 30 %, то при хранителните добавки за стимулиране на имунната система има ръстове от например 300%.

Миналата година за пръв път от десетилетия имаше и вълни на стихийно пазаруване и презапасяване с продукти от аптеките - през март-април и през октомври-ноември, последвани от спад в продажбите на целия пазар. Много характерно е било и масовото предписване и покупка на антибиотици като профилактика и лечение на COVID-19.

Минимални размествания

На корпоративно ниво 10-те най-големи като продажби фармацевтични компании, чиито лекарства заемат около 40% от продажбите в България, остават същите като през 2019 г., като има малки размествания в класацията след лидерската тройка.

“Най-голям ръст в топ 10 са генерирани Roche и MSD (филиал на Merck & Co), които имат силен растеж в болничния сегмент, предимно в онкологията. MSI се изкачи с две позиции в сравнение с миналата година и в момента заема четвърто място по продажби. Традиционно сред първите 10 имаме една българска компания - “Софарма”, чиито продажби са нараснали с 8.5%”, коментира Лука Чичов, генерален мениджър на IQVIA за България.

Освен американския концерн MSD и “Софарма”, които са заели по-предни позиции в класацията на най-големите фармацевтични компании, напред се е придвижила и още една американска компания - Abb Vie.

Лука Чичов допълва, че конкуренцията извън топ 10 също е голяма и четири компании са отчели двуцифрен ръст през миналата година. Това са AstraZeneca, JohnsonS Johnson, Astellas и Ewopharma. Най-големите скокове в продажбите на компаниите през последните години продължават да се дължат на терапиите за онкология и те са продиктувани от нови продукти.

През миналата година една от компаниите в топ 10 - английско-американският концерн GlaxoSmithKline, взе решение да закрие офиса си в България, както и в още 15 други източноевропейски държави, и да прехвърли продажбите си само на дистрибутор. Решението изглеждаше напълно внезапно и по роди притеснения, че и други от големите могат да се оттеглят. Заради регулаторния натиск върху цените всяка година около 500

продукта се deregистрират от България по данни на Изпълнителната агенция по лекарствата, като между тях има и лекарства без аналог.

У дома с главоболие и притеснение

Изминалата година рязко е променила фокуса в групата на регистрираните лекарства без рецепта и хранителните добавки. Като цяло продажбите са нараснали с 9% в сравнение с 2019 г. и достигат общо 594.5 млн. евро, коментира Чичов.

Много традиционни продукти бележат спад. В аптеките това са продуктите за кашлица, които се свиват с 10%, болкоуспокояващи-те за деца -11 %, и респираторните и антиалергичните продукти - с 8.5% спад. Известните марки за възпалено гърло са били по-слабо търсени. И докато противокашличните продукти са били в застои, тези срещу настинка и грип са отбелязали 9% ръст.

Бестселърите обаче са други. “Най-забележим ръст имат болкоуспокояващите за възрастни, чиито продажби в стойност нарастват с 12% и лекарствата за профилактика на инфаркт - с 22%”, отбелязва Чичов.

Така от статистиката на продажбите излиза, че най-голямата категория при лекарствата без рецепта - тази на болкоуспокояващите, е получила допълнителен тласък около корона вълната и че изолацията е била съпроводена с болки и притеснения за евентуален инфаркт.

При добавките цели три групи получават два пъти през годината своя звезден миг - това са витамините, минералите и имуностимулантите. По принцип повечето антикорона рецепти на лекарите включваха витамин Д, цинк, селен, магнезий, витамин С и имуностимуланти.

“Пикът на продажбите в тези категории се вижда ясно около двете вълни на COVID-19 (март-април и след това октомври-ноември), като отчасти тук можем да говорим и за презапасяване. Ситуацията около COVID повиши значително търсенето на имуностимуланти (предимно продукти без рецепта), като при някои от тях наблюдаваме трицифрен ръст на продажбите”, казва Лука Чичов.

Той допълва пазарът на лекарства по лекарско предписание продължава да бъде доминиран от антиревматоидни средства, които традиционно заемат 3 в първите 10 най-изписвани продукта, а най-силни ръстове отбелязват антикоагулантите и новото лечение за спинална мускулна атрофия - заболяване, което засяга деца и за което доскоро нямаше открито лечение.

Окрупняването на аптеките

По данни на IQVIA общият брой на аптеките в България запазва своето ниво от малко над 3000 активно работещи, независимо че през годината някои обекти са затворени, а други - отворени. Основният процес на пазара продължава да бъде консолидацията.

“Две от най-големите национални аптечни вериги, SCS и SOpharmasu, се обединиха през 2020 г. Подобни ходове, от една страна, увеличават обема на бизнеса, а от друга, правят допълнителните предложения като програми за лоялност, онлайн продажби и други по-ефективни”, коментира Чичов.

Той допълва, че електронните продажби от аптеките непрекъснато се увеличават и все повече вериги аптеки въвеждат онлайн опции и съответно доставка до дома. “В началния пик на пандемията през пролетта онлайн продажбите нараснаха до такива темпове, че търговците на дребно бяха затруднени да задоволят и изпълнят всички поръчки навреме. Ситуацията в момента е значително подобрена и електронната търговия ще продължи да расте”, смята Чичов. Той допълва, че през миналата година за пръв път в България е въведен и моделът „click and collect“, при който пациентът купува лекарството онлайн и го взема след това от конкретна аптека в удобно за него време.

През миналата година държавата реши да отвори врата пред инвеститор, който да направи верига вендинг машини по селата, от които със съвет на фармацевт онлайн и

рецепта да могат да се купуват и лекарства с рецепта. Фирмата беше обявена за инвеститор първи клас, но само няколко дни след това държавата се отказа, тъй като не беше дала равен достъп на всички желаещи до тази възможност.

В същото време в много държави в ЕС, както и по света, пациентите имат възможност да получат лекарствата си у дома. От края на миналата година в България заработи и електронна рецепта, но засега тя може да се ползва само във физическа аптека.

“Пандемията около COVID-19 ни показва очевидната необходимост от въвеждане на дигитализация на здравните услуги. Има нужда от ясна регулаторна рамка и инфраструктура, върху която да се стъпи при организацията на различни услуги около телемедицината. При необходимост електронната рецепта може да се изпрати директно до аптеката, от която пациентът може да закупи лекарствата си онлайн и това лекарство да се достави директно до дома му”, казва Чичов. Той припомня, че по-голямата част от аптечните вериги в България имат онлайн магазини и предлагат доставка до дома, но по закон това важи само за лекарства без рецепта, хранителни добавки и козметика.

Топ 10 на фармацевтичните компании 2020 г.

1. Novartis
2. Roche
3. Teva
4. Merck Sharp & Dohme
5. AbbVie
6. Pfizer
7. GlaxoSmithKline
8. Sopharma
9. Sanofi
10. Bayer 2019г.
1. Novartis
2. Roche
3. Actavis/Teva
4. Pfizer
5. GSK
6. Merck Sharp & Dohme
7. AbbVie
8. Sanofi
9. Sopharma
10. Bayer

Христо Трунчев, управител на „Новартис България“

Novartis, със своите основни подразделения Innovative Medicines и Sandoz, продължава да бъде водеща фармацевтична компания и това е още по-видимо в условията на корона криза. Ръстът на Novartis и през 2020 г. се дължи на нашата дългосрочна стратегия за развитие на диверсифицирано портфолио в различни терапевтични области с големи непосредствени нужди. Въпреки трудностите, породени от корона кризата, Novartis продължава да инвестира в клинични изпитвания в България - 45 за изминалата година с близо 800 пациенти, включени в тях.

COVID-19 ни показва недвусмислено, че няма успешна икономика без ефективно здравеопазване. Публичните инвестиции в българската здравна система са значително по-ниски от средноевропейските и това вероятно е причина и за по-лошите здравни показатели като средна продължителност на живота и предотвратима смъртност.

Андре Васконселос, управител на „Рош България“

Изминалата година постави обществата по цял свят пред несрещани от нашето поколение предизвикателства. Здравните системи, включително и в България, бяха и са изключително натоварени. Наблюдаваме въздействие, като забавяне в лечението и диагностицирането на пациенти в различни терапевтични области. През 2020 г. Roche България продължи да осигурява достъп до лечение на пациентите със социално значими заболявания и нови медикаменти.

Николай Хаджидончев, изпълнителен директор на „Тева фарма“

В коронавирус ситуация за Тева имаше два основни приоритета. Първият беше да запазим здравето на нашите служители в централния офис и в заводите. Вторият ни основен приоритет беше запазване на непрекъсваемост на производството, защото без него много от продуктите от първа необходимост и с приложение при лечението на COVID ще липсват.

Teva не се различава от всички останали фармацевтични компании. В началото на COVID ситуацията витамините и продуктите за настинка като парацетамол имаха много голям ръст, след това имаше спад. Пазарът в България за разлика от много други европейски страни бързо се възстанови.

www.zdrave.net, 25.02.2021 г.

<https://www.zdrave.net/-/n16662>

Законови промени предвиждат**Болниците да имат право да произвеждат медицински изделия**

За първи път се създава възможност за лечебните заведения да произвеждат и използват за собствени нужди медицински изделия и медицински изделия за инвитро диагностика. Това е разписано във внесената в парламента Проект на Закон за изменение на Закона за медицинските изделия.

С предложените изменения в законопроекта са предоставени правомощия на министъра на здравеопазването за пускане на пазара или в действие на изделия по изключение без оценено съответствие. Това ще става обаче само и единствено с цел да се защити интереса на общественото здраве или безопасността и здравето на пациентите.

В случай че България се възползва от тази възможност, ИАЛ ще следва да информира Европейската комисия и другите държави членки за издадената заповед. Изрично се забранява повторната обработка и употребата на повторно обработени изделия за еднократна употреба.

С промените Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ) се определя за национален компетентен орган по прилагането на два европейски регламента, свързани с регулацията на медицинските изделия. Основен акцент в тях е повишаване на прозрачността чрез по-добър достъп на обществеността, пациентите и медицинските специалисти до информация, избягване на дублирането при предоставянето на информация от икономическите оператори, нотифицираните органи и възложителите на клинични изпитвания към компетентните органи и обратно, улесняване на потока на информация между държавите членки и Европейската комисия.

ИАЛ се определя и като орган, който извършва надзора на пазара на медицински изделия. Съобразно дейностите по надзор на пазара, определени в двата регламента, в законопроекта са разписани и прецизирани правомощията на длъжностните лица,

осъществяващи надзор на пазара, на изпълнителния директор на ИАЛ, както и на министъра на здравеопазването.

Уточнява се и редът, по който ще се разрешава провеждането на клинично изпитване на медицински изделия и изпитване на действието на изделия за инвитро диагностика, както и съществени промени в тях на територията на България, след като започне да се използва съответната електронна система за клинични изпитвания на Европейската база данни за медицинските изделия - Eudamed.

www.mediapool.bg, 25.02.2021 г.

<https://www.mediapool.bg/meditsinski-sestri-osadiha-saita-pik-za-obidi-i-kleveti-news318731.html>

Медицински сестри осъдиха сайта "ПИК" за обиди и клевети

Красен Николов

Медицинските работници Мая Илиева и Бойка Атанасова осъдиха сайта "ПИК" пред Софийския районен съд за разпространяване на клеветнически и обидни твърдения. Жълтото интернет издание, което защитава правителството на Бойко Борисов, е осъдено за две статии, публикувани в началото на протестите на медицинските сестри, които настояваха за достойно заплащане на техния труд.

На 19 февруари лидерът на Синдиката на медицинските сестри Мая Илиева каза пред Mediapool, че тя и нейните колежки ще излязат на 1 март на шествие заради неизпълнени от страна на здравните власти обещания. Протестът бе организиран, защото на много места властите не бяха изпълнили обещанието си да увеличат до 950 лева заплатите на медицинските сестри.

На 20 февруари ПИК реагира на протестите срещу правителството с две позорящи статии. Едната бе озаглавена "Менте синдикалистки около Мая Манолова налазиха Пирогов – "медсестрите" готвят нови бунтове и протести под прозорците на Борисов" (Документи). Другата статия бе "ЗАПОЧНА СЕ: Схемаджийките на Мая Манолова плашат "Пирогов" с протест и рекетират с фалшиви новини".

Мая Илиева завежда срещу сайта жалба за уронване на честта, достойнството и доброто име, увреждане на професионалната репутация на сестрите. "ПИК" отговаря, че статиите са продукт на мнението на автора за протеста на медицинските сестри. В крайна сметка по делото явно не са представени документи, които да удостоверяват направените твърдения.

Илиева е наречена "менте синдикалистка", обвинена е, че "готви с други лица бунтове", че е "присъдружна към клика", че извършва "набежи като част от клика на улични активисти", че е "уличен метежник", "провокактор", че "рекетира с фалшиви новини", "извършва незаконна синдикална дейност", "плюе и клевети лекари, хирурзи, ръководители на болници".

"Неоснователни са доводите (на ПИК), че твърденията в статията представляват упражняване на правото на мнение на автора и оценъчни твърдения за протестните действия на медицинските специалисти", пише съдът.

В решението се допълва, че не може твърдение на автора да се представя като факт, който се е случил, а след това да се окачестви като оценъчно съждение или оценка.

Мая Илиева получава поисканите от нея 5000 лева обезщетение. Решението на съда може да се обжалва.

Нейната колежка от "Пирогов" Бойка Атанасова осъжда "ПИК" за 4500 лева за същите две статии. Тя завежда иск за изнесени клевети и обиди спрямо нея. Атанасова е

физиотерапевт, която беше част от "кликата на петте "медицински сестри", които бяха опънали за ден палатки под прозорците на Бойко Боросов в Министерския съвет".

"ПИК" написа, че той ги е приел на безпрецедентен многочасов разговор, в който те са плюли и клеветили лекари, хирурзи, ръководители на болници с напълно недоказани и до днес обвинения...".

Сайтът пише, че има документи, които разобличават протестиращите медицински служители. Въпросните изводи ще струват на сайта 4500 лева за разпространените клевети и обиди, ако горната инстанция потвърди решението на Софийския районен съд. Около две седмици след статиите на ПИК пет от протестиращите медицински сестри се барикадираха за близо денонощие в сградата на Народното събрание. Те отказаха да напуснат сградата след заседанието на парламентарната здравна комисия, а на следващата сутрин напрежението ескалира, след като Бойка Атанасова излезе на външния перваз на един от прозорците и отказваше да слезе повече от час.

Атанасова отказваше да влезе обратно в сградата, като твърдеше, че я е страх и срещу нея и колежките ѝ е имало насилие. Тя твърдеше, че е удряна и блъскана от охранителите. НСО обаче отрече и каза, че охраната е била бутана от жената. Протестът на сестрите в крайна сметка стана повод за скандал в парламента.

www.actualno.com, 25.02.2021 г.

<https://www.actualno.com/society/psiholog-alarmira-edno-npo-shte-ima-pravoto-da-sankcionira-vsichki-ni-news-1563796.html>

Психолог алармира: Едно НПО ще има правото да санкционира всички ни

Имаме много несъгласия с проектозакона за психолозите в България. Той не е съгласуван с всички работещи в държавния и частния сектор. Това каза в предаването „Лице в лице” по БТВ клиничният психолог Рени Велчева.

По думите ѝ законът касае регулация за цялата професионална общност в България, а Дружеството на психолозите в България, което е изработило този проект, реално се опитва да наложи върху всички практикуващи психолози регулация, която е много нужна и необходима, но въведена по неподходящ начин.

„Задължават ни недоброволно да членуваме в една неправителствена организация, която има претенцията да бъде съсловна професионална организация”, каза Велчева. Според нея безспорно регулацията е нужна, но тя трябва да се направи в обществена дискусия с абсолютно всички, които тя касае.

„За работещите в публичния държавен сектор, които са в най-различни сфери – например, в системата на училищното и предучилищното образование, здравеопазването, на вътрешните работи. Всички тези професионалисти и тяхната дейност се регулира от съответните законови наредби, които са свързани в съответните сфери, в които те практикуват”, допълни психологът. Според Велчева регулацията трябва да е държавна.

Редактор: ЕЛИН ДИМИТРОВ

КАПИТАЛ

26.02-04.03.2021 г., с.24-25-26

Хаотичната имунизация

Ваксините: без ред и план, „хубавите” само с връзки

След като създадоха скандал с изцяло преобърнатия ред за Ваксините, управляващите обявиха хаотична имунизация за всички.

Това временно ще ускори темповете, но ще забави изграждането на общостен имунитет и носи риск за икономическото възстановяване.

Най-ощетени са силно уязвимите - възрастните и хората с хронични заболявания, които се оказаха последни на опашката.

Ани Коджаиванова

България към днешна дата е уникална в Европа с две неща: тя още е последна в ЕС по дял на ваксинираното население, но за сметка на това стана първата на континента, която от края на миналата седмица започна масовата ваксинация за всички, без значение от възрастта, степента на уязвимост и професията на желаещите. Планът и редът за ваксинация се разпаднаха, в големите градове се извиха опашки пред ваксинационните кабинети, в малките ваксини нямаше и желаещите да се ваксинират там можеха да гледат процеса по телевизиите.

Заради лошото управление на комуникационната част от кампанията сериозно количество хора отказват ваксината на AstraZeneca и предпочитат другите два варианта. Те обаче се разпределят почти изключително и само с връзки. Ваксините на Pfizer и Moderna се превърнаха в ценен актив за тези, които могат да ги „дават“ - приятели, роднини и познати, които могат някога да са полезни, в момента изпреварват официалния ред и хората, които реално имат нужда от тях. Истинският „зелен коридор“ беше за настоящи и бивши политици, хора от бизнеса и медиите, заедно с техните близки. Много от тях вече са с втора доза от смятаните за по-ефективни ваксини. За всички останали са опашките на официалните зелени, и то ако са в големите градове и лесно подвижни. В много от по-малките населени места личните лекари все още не разполагат с достатъчно дози за всички желаещи, нито имат яснота кога ще получат, за да могат да кажат на хората и да се подготвят. Възрастните и по-трудно подвижни хора от големите градове също не могат да се възползват от „масовата“ ваксинация, защото сегашната организация не е пригодена за тях.

На този фон управляващите изглеждаха особено доволни от случващото се. Това, че масовите ваксинации стартираха преждевременно, без да е подготвена организация за подобен ход (макар да имаше предостатъчно време за това) е по-краткосрочен проблем. Начинът, по който се стигна дотук, обаче говори за сериозен дефицит и на организационен капацитет, и на стратегическо планиране от страна на държавата:

- Първо, България не се справи умело с поръчката на ваксини, като първоначално пренебрегна продуктите на тези, които се оказаха най-ефективни и най-бързи - Pfizer/BioNtech и Moderna, и заложи най-много на по-евтините, но и по-бавни и дотук по-спорни като качества (AstraZeneca и Sanofi, като последната дори няма да стане тази година). Така месец и половина доставките бяха изключително оскъдни.

- Второ, националният ваксинационен план се оказа преобърнат с главата надолу, като най-уязвимите групи в лицето на възрастните и хронично болните без обяснение и в разрез с практиката в целия ЕС бяха оставени назад, а напред бяха изведени редица „основни за обществения живот дейности“ - без да се уточнява кои точно.

- Трето, миналата седмица здравните власти създадоха неприятен скандал, като започнаха да ваксинират приоритетно и млади и здрави офис служители от банки, телекоми, IT и други големи компании, които трудно могат да минат за „основни за обществения живот“.

Обявяването на „зелени коридори“ за „масова“ ваксинация си свърши работата да спаси Борисов от сериозен скандал, който набираше скорост заради видимото процъфтяване на връзкаството и липсата на ясен план. От този ход имаше и една добра страна - процесът по ваксиниране ще се ускори, поне първоначално, а страната ни най-после може да догони другите в ЕС.

Но така здравните власти на практика абдикираха от управлението на ваксинациите и ги оставиха на самотек, а това води до верижни проблеми Плановите за ваксинация, които държавите изготвят, не са просто формални документи. Техният смисъл е да концентрират все още оскъдния ресурс първо към определени групи, в които е важно бързо и ударно да се изгради общностен имунитет: медиците, за да могат да лекуват ефективно и безопасно; възрастните и хронично болните, за да се намалят жертвите на вируса и хоспитализациите, които претоварват здравните системи; и така надолу по стълбицата на приоритетите.

С преждевременното отваряне на ваксинациите към всички този ефект на концентрация се губи и се разпилява сред много групи. В момента например все още не са ваксинирани всички желаещи лекари, нито всички учители, заявили интерес, продължават активно ваксинациите на „приоритетните“ групи, а за възрастните хора вече дори няма специален ред - те ще минават заедно с всички останали. Те всъщност ще са най-ощетени, защото ваксините са много по-достъпни в големите градове, където е концентрирана голяма част от икономически активното население, а в малките градове и селата, където има по-голям дял възрастни хора, доставките ще са по-бавни и трудни. Така процесът ще напредва бавно сред всички групи и няма да доведе до по-бързо изграждане на общностен имунитет в тях - ваксините засега ще носят защита предимно на индивидуално ниво. Да не говорим, че чисто статистически процесът за това какво покритие е постигнато в отделните групи трудно може да бъде следен.

А ти във фаза 3 ли си?

Кашата, която в крайна сметка доведе до т.нар. начало на масовата ваксинация, започна в рамките на фаза 3 от националния план - приоритетната ваксинация на служители от „основни за общественния живот дейности“. Оказа се, че служители на някои банки, телекоми, IT фирми и други големи компании от различни сектори тихомълком са били добавени в нея. Някои са можели дори и да избират ваксина, а част от компаниите пък предлагали като „бонус“ и възможността да запишеш и роднини - почти като корпоративна програма за мотивация на служителите.

Няколко дни и няколкостотин снимки в социалните мрежи по-късно случващото се стана публично достояние и здравните власти в четвъртък бяха принудени да дадат обяснение. Според тях тези ваксинации били напълно в реда на нещата: просто IT секторът редом с други бил добавен във въпросната фаза 3 на ваксинационния план, която течеше към този момент.

„Увериха ни, че всичко е официално - някаква инициатива от държавата към фирми и организации, за да се улесни ваксинацията. Приех, въпреки че смятам, че не е редно ние да минаваме преди възрастните хора, не е честно“, сподели за „Капитал“ една от служителките в голяма софтуерна фирма. По думите ѝ от разясненията на ръководството е станало ясно, че на фирмата е била предложена тази възможност, а не са я търсили сами. Служител от друга компания обаче казва, че при тях случаят е друг - мениджмънтът е научил, че във ВМА вече тече „масова ваксинация“, и са потърсили болницата, за да попитат за възможностите и те да се включат. И получили положителен отговор.

Има и компании, които са научили за възможността, но са решили да не се възползват по морални причини. „Не искаме да отнемаме ваксини, които могат да отидат при по-нуждаещи се. Честно казано, то е и абсолютно излишно, при положение че средната

възраст на хората във фирмата ни е под 30 и всички в момента работят от вкъщи“, казва служител на друга фирма, която се е въздържала от „изкушението“.

Ако официалната стратегия на България бе да се ваксинират първо хората от най-ключовите за икономиката сектори (виж в карето как държавите избират стратегии за ваксинация), ситуацията щеше да е друга. Това обаче трябва да е ясно предварително и обяснено и прието от всички. Властите не посмяха да го направят официално, защото излиза, че пренебрегват умишлено най-уязвимите групи, макар че премиерът Борисов през цялото време на епидемията видимо дава приоритет на икономиката - въздържането до последно от рестриктивни мерки, дори когато заразата бе извън контрол, е показателно. Но в крайна сметка се случи точно това - хората, които са с най-голям риск от тежко протичане - възрастни и с придружаващи заболявания, останаха последни, а служители от няколко големи компании изпревариха дори част от личните лекари.

Сред причините да се досрути планът за ваксинациите бе и масовото нежелание на хората да си слагат ваксината на AstraZeneca. В тази ситуация правителството се оказа с няколко десетки хиляди дози, без да има на кого да ги постави. Това обаче издава отново сериозна слабост на цялата кампания - липса на достатъчно убедителна информация за ползите и от тази ваксина. От друга страна, властта не посмя да започне да я дава на възрастни хора с приоритет заради липсата на категорични данни от проучванията за тази група. В същото време от другите ваксини няма за всички желаещи.

Месец и половина преди изборите подобно решение на правителството създава и друго съмнение - че се ваксинират с предимство тези групи, които са важни за изборния резултат на ГЕРБ. Това едва ли е вярно - резултатът е по-скоро следствие от провал на официалната стратегия, отколкото на тайна такава, но неприятното усещане остана.

Какво, по дяволите, е фаза 3?

В интерес на истината много компании от „приоритетни“ сектори дори не са знаели, че има възможност да ваксинират служителите си. И това не е изненада - никой не е обявявал официално, че тези сектори са част от фаза 3. Всъщност кой точно е в нея е неясно от самото начало.

„Това е доста голяма група, която не е много коректно описана във ваксинационния план, но ИТ компаниите и медиите са в нея“, обясни миналата седмица ген. Мутафчийски от ВМА.

Тя всъщност съвсем не е само за медиите, още по-малко за ИТ компаниите. Принципно в много държави има такива приоритетни за ваксинация длъжности и групи, макар и да не са поставени преди възрастните и хронично болните, както е тук (виж плановете на други държави в карето). Идеята е в тях да се включат хората, които поддържат критична инфраструктура - например служителите в ядрени централи или други ключови за държавата системи - полиция, пожарна и т.н.

На опитите на „Капитал“ да изясни какво точно се съдържа във фаза 3 от здравното министерство миналата седмица отговориха лаконично, че там попадат „лицата, ангажирани със сигурността - МВР, МО, с поддържането на енерго-, топло- и ВИК инфраструктурата, представителите на медиите, участващите в организацията и провеждането на изборния процес и т.н.“.

В това „и т.н.“ обаче може да се побере почти всичко, защото официалната формулировка на фаза 3 е удобно неопределена, конкретните дейности не са посочени никъде, нито пък има публикувани критерии за преценка кои точно служители влизат в нея. Няма дори официално изискване те да са поне от т.нар. първа линия. В последвал коментар на директора на Агенцията по лекарствата Богдан Кирилов стана ясно, че това е умишлено търсен ефект - да се държи групата отворена и гъвкава и да могат да се добавят в нея сектори според търсенето.

С „гъвквите“ си и некомуникирани решения обаче здравните власти създават други проблеми. Липсата на правила за приоритетните ваксинации създава неравенство, настройва едни социални и професионални групи срещу други и отваря врата и за потенциални злоупотреби като официализирано „врзкарство“ на едро. Освен това спорното решение имунизациите при възрастните и хронично болните да са след фаза 3 изправя хора и компании пред твърде трудна морална дилема - да се възползвам и да защита себе си или да остана принципен и да не отнемам дозата на по-нуждаещите се. Да бъдат поставяни в подобна позиция от държавата е, меко казано, смущаващо.

Защо всички други са преди най-уязвимите?

Именно решението най-уязвимите да са толкова назад е сред най-слабите моменти на плана. В условията на недостиг на ваксини кой да ги получи първи е трудно решение за всяко правителство. Западните страни избраха най-горе в списъците им да са медиците, възрастните хора и хронично болните, които са с най-висок риск от хоспитализации и смърт. Силната втора вълна на епидемията в края на миналата година пренатовари здравната система в България, взе хиляди жертви и ни нареди сред лидерите по тази най-черна статистика в ЕС. Сега с пълзящата трета вълна този най-лош сценарий може да се повтори и най-логичен би бил изборът на стратегия за ваксинация, която да предпази здравната система и да намали жертвите.

Планът, разработен от работна група от здравното министерство, РЗИ-тата, агенция по лекарствата, медицински специалисти, съсловни организации и др., обаче има друга подредба. Той бе публикуван в началото на декември, но мотиви за приоритетите му така и не станаха ясни. Обществено обсъждане и дебат по него нямаше, а ако трябва да сме честни - и интересът от страна на обществото не бе особено голям.

Българският план очевидно бе недообмислен, несъобразен с реалностите и просто не сработи. На този фон отварянето за масова ваксинация е по-работещо решение, но е временно. Проучване на „Алфа рисърч“ от миналата седмица показва, че едва под 10% от населението е готово да се ваксинира веднага, още 36% ще изчакат, а над 50% нямат намерение да се имунизират. С регулярни доставки на ваксини въпросните 10% могат да бъдат достигнати сравнително бързо. Но след това какво? Без целенасочена работа по убеждаване на останалата част от населението, която вече е много закъсняла, цялата ваксинационна кампания може да се окаже обречена на неуспех.

Фазите на плана за ваксинация в България

Фаза 1: медицински лица, зъболекари, фармацевти, помощен персонал.

Фаза 2: резиденти и персонал на социални институции, учители, персонал във ферми за норки.

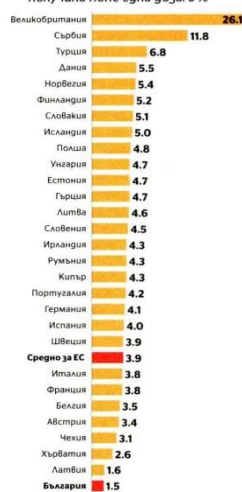
Фаза 3: служители, участващи в поддържане на функционирането на основни за обществения живот дейности.

Фаза 4: хора над 65 години и хора между 45 и 65 години с рискови хронични заболявания.

Фаза 5: уязвими групи поради високия риск от инфектиране, свързан с условията и начина им на живот.

К | БЪЛГАРИЯ ВСЕ ОЩЕ Е ПОСЛЕДНА ВЕС ПО ТЕМП НА ВАКСИНАЦИИТЕ

Дял на населението по страни,
получило поне една доза, 8 %



*Данните за повечето страни са актуални към 23 февруари
Източник: Our World in Data

24 часа /Най-добрите университети – до бизнеса 26.02.2021 г., с. IV-V

21 академични оскара за 2020 г,

За пети път университетите отличници получиха призове. За първи път това се случи онлайн

За пети пореден път се състоя церемонията, станала известна като „Академичните оскари“. На нея университетите отличници в рейтинга на висшите училища получават призове. Тази година церемонията премина с онлайн връзка, но се превърна в голяма дигитална среща на ректори и бизнес.

Церемонията се състоя след дебата за промяна на висшето образование.

Ректорите на 21 отличени университета „получаваха“ специалните табели виртуално, но ще ги получат и реално.

На церемонията имаше усещане за общност, която е с воля и енергия за промяна на висшето образование в позитивна посока.

Проф. Герджиков: Горд съм за нас и останалите университети

Министър Красимир Вълчев „връчи“ виртуално отличието на проф. Анастас Герджиков, ректор на Софийския университет, който е първи в 23 професионални направления на рейтинговата класация.

Горд съм, че се справяме добре, горд съм и с останалите български университети, които се справят по този чудесен начин, каза проф. Герджиков. - Това са големи постижения за университетите в години на затруднения.

Министър Красимир Вълчев обяви отличието и на Медицински университет - Пловдив, прие го ректорът проф. Мариана Мурджева.

„Кауфланд“: Рейтинговата система създава най-добро качество

Милена Караилиева, директор „Човешки ресурси“ на „Кауфланд“, отличи УНСС. Университетът получи специален приз за най-престижно виеше училище в най-масовото професионално направление - „Икономика“, според работодатели и преподаватели във

висшите училища. Ректорът проф. Димитър Димитров каза: Това е голямо признание, защото е на базата на много обективни показатели между работодателите и на рейтинговата система.

„Адмирам рейтинговата система, тя създава здрава конкуренция и най-доброто качество. УНСС винаги е бил верен партньор на „Кауфланд“ с отличното качество на експертите, които отглежда. Това са хора, които след това на ръководни позиции или на експертни, правят кариера в нашата фирма. Влият на работещите, влияят и на над 1 млн. клиенти, които посещават нашите магазини седмично, каза Караилieва.

Милена Караилieва обяви отличието и на доц. Атанаска Тенева, зам.-ректор на Университета по хранителни технологии - Пловдив.

„УниКредит“: Ще подкрепяме инициативи за по-високо качество в образованието
 Андреа Тониети, директор „Човешки ресурси“ на УниКредит Булбанк, обяви отличието за Американския университет в България за първо място в 2 професионални направления. Ректорът д-р Дейвид Евънс каза: „Много ще се радваме да си партнираме в изпълнението на новата стратегия за више образование“.

Качеството на образованието винаги е било наш водещ приоритет. Ние в УниКредит Булбанк желаем да подкрепяме реални инициативи, които водят до подобрене в качеството на висшето образование, каза Андреа Тониети.

Проф. Палангурски: Възстанови се конкуренцията

Георги Стойчев, изпълнителен директор на „Отворено общество“ и ръководител на екипа, който изготвя рейтинговата система на висшите училища, „върчи“ виртуално на проф. Милко Палангурски, зам.-ректор на Великотърновския университет, специална награда за първо място в професионални направления „История и археология“, „филология“, „философия“, „Теория и управление на образованието“ за више училище извън София.

„Последната година най-после се възстанови конкуренцията - и за едно място между кандидат-студентите, и за асистенти, това ще доведе до по-високо качество“, каза проф. Палангурски.

Отличия от Стойчев получиха и проф. Христина Янчева, ректор на Аграрен университет - Пловдив, и доц. Любомир Христов, декан на факултет „Екранни изкуства“ към НАТФИЗ.

Акад. Лъчезар Трайков: 240 наши студенти са доброволци в COVID пандемията

Радомир Чолаков, изпълнителен директор на „Каолин“ ЕАД, обяви приза за Медицински университет - София. В момента това е най-важният университет. „Това е и най-важното научно звено в света“, каза Чолаков.

Акад. Лъчезар Трайков благодари: Годината е голямо предизвикателство за всички университети. Всички пораснахме в нашето умение да използваме съвременните технологии, за да даваме качествено образование. Тенденцията за активно сътрудничество между университетите и държавата, особено в сферата на науката, трябва да бъде още по-подчертана. Гордея се с нашите студенти - 240 студенти дадоха доброволен труд през най-тежките месеци на пандемията. Радомир Чолаков отличи и проф. Сава Димитров, ректор на Националната музикална академия, и проф. Тони Шекерджиева-Новак, ректор на Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив.

Илия Гърков: Успехи дори в предизвикателна година. Проф. Димитров отговори: Вече сме Европейски технологичен университет

Илия Гърков, изпълнителен директор на „Дънди Прешъс“, обяви отличието за Технически университет - София, който е пръв в 6 професионални направления. Проф. Любомир Димитров, зам.-ректор, каза, че рейтинговата система е мощен стимул за подобряване на финансирането и на качеството. „Рейтинговата система е мощно оръжие за избор на кандидат-студентите. Конкуренцията не е само в България, не е само в Европа, а е в света“, каза проф. Димитров. ТУ се е обединил с още 7 европейски университета и сме Европейски технологичен университет. Поздравявам Техническия университет в София и цялата техническа общност, че в тази предизвикателна година постигнат тези успехи, каза Илия Гърков.

Проф. Терзиева: Надявам се да продължим да сме лидери

Химикотехнологичният и металургичен университет - София, пръв в 3 професионални направления, бе виртуално отличен в лицето на ректора проф. Сеня Терзиева от Живко Недев, изпълнителен директор на „Хидрострой“. „В пандемична обстановка вашият труд е изключително тежък, защото освен високите си професионални умения в обучението трябва да прилагате и други умения за комуникация с младите хора в пандемията. Убеден съм, че и ние ще ползваме плодовете от вашия труд чрез реализацията на вашите студенти“, каза Живко Недев.

„За нас е традиционно първото място в тези направления. Надявам се да продължим да бъдем лидери в тях“, каза проф. Терзиева.

Проф. Ярков: Откриваме първата у нас университетска ветеринарна болница

Проф. Николай Михайлов, член на Надзорния съвет на „Трейс Груп Холдинг“, обяви приза за Тракийски университет - Стара Загора. Самият той е удостоен с почетното звание „доктор хоно-рис кауза“ на висшето училище.

Ректорът доц. Добри Ярков каза, че от 1 март ще заработи първата в България университетска ветеринарна болница - 24 часа в денонощието и 7 дни в седмицата.

Ще има спешен кабинет и мобилни амбулатории. Ако имате нужда, винаги сме на разположение за вашите домашни любимци, каза доц. Ярков.

Проф. Илиев: Създава се конкуренция! Ген. Ангелов: Трудно се учи военно дело, без да се пипа оръжието

Проф. Николай Вълканов, зам.-председател на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, обяви отличието за Лесотехническия университет. Ректорът проф. Иван Илиев каза, че наградите влияят на конкуренцията между професионалните направления и университетите.

Началникът на Военна академия ген.-майор Труди Ангелов също получи виртуално отличието от проф. Николай Вълканов.

„Наградата е атестация за труда на колегите от Военна академия. Трудно се учи военно дело само на компютър, без да се пипне оръжието“, коментира пандемичната обстановка генерал-майорът.

Проф. Марков: Всички заедно заслужихме приза. „Главболгарстрой“: За нас е чест да сме ваш партньор и работодател

Ректорът на Университета по архитектура, строителство и геодезия проф. Иван Марков получи отличие от Яна Бодурова, директор направление „Маркетинг и връзки с обществеността“ на „Главболгарстрой холдинг“ АД. За нас е изключителна чест да сме ваш партньор и добър работодател, инж. Марков, каза Яна Бодурова. „Заедно с всички

свършихме работата - благодаря на академичния състав, на студентите, служители и партньори“, каза проф. Марков.

Яна Бодурова обяви приза и за старши комисар доц. Иван Видолов, ректор на Академията на МВР. Щастливи сме, че сме на първо място и тази година в направление „Национална сигурност. Непрекъснато полагаме усилия да се подобряваме“, каза доц. Видолов.

Кирил Илиев: „Геотехмин“ има 22-ма стипендианти от МГУ

Проф. Ивайло Копрев, ректор на Минно-геоложкия университет, получи приза за университета от Кирил Илиев, изпълнителен директор на «Геотрейдинг».

„Имаме дългогодишно партньорство с Минно-геоложкия университет. Вярваме, че бизнесът трябва да подкрепя университетите за качествено образование. Тази година „Геотехмин“ има 22-ма стипендианти от МГУ“, каза Кирил Илиев. Проф. Ивайло Копрев благодари за наградата и допълни, че се надява партньорството с бизнеса да продължи напред.

Проф. Янков: Колеги, доказахте жизнеността на българското образование

Издателят на „24 часа“ Ве-нелина Гочева обяви отличията за Националната художествена академия и Националната спортна академия.

Ректорът на НХА проф. Георги Янков каза: „Мисля, че най-голямото предизвикателство за всички нас не бе преодоляването на пандемията, а да превъзмогнем собственото си недоверие и песимизъм. Поздравления за всички вас колеги, които доказахте високото ниво и жизненост на българското образование.“

За нас това е стимул да даваме все повече здраве на нашата нация, спортът е здраве, каза зам.-ректорът на НСА проф. Апостол Славчев.

Много искам следващата церемония по академичните оскари да бъде на живо, пожела на финала на церемонията Венелина Гочева.